

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoPr/4/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815219925
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3815219925.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Škultétyovej a sudcov JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Radoslava Svitanu, PhD. v spore žalobkyne D., zastúpenej G. proti žalovanému H. (pobočka E.), za účasti intervenienta na strane žalovaného O., zastúpeného G., o mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 30. marca 2017, č.k. 7Cpr/5/2015-206, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 3.500 Eur, v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku a vo výroku o náhrade trov konania p o t v r d z u j e .

Žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie svojím rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 3.500 Eur, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z priznanej sumy. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa predmetom konania urobila nárok o zaplatenie sumy 7.000 Eur, uplatňovanej titulom mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia (v znení účinnom do 31.07.2004) a § 11 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení iných právnych predpisov. Žalobkyňa uplatnený nárok odôvodnila tým, že lekárske posudkom č. 265/2012 zo dňa 24.02.2012, z titulu progresie ochorenia jej bolo zvýšené bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia na 600 bodov, t. j. celkovo o 200 bodov. Zdravotné problémy sa jej zhoršujú a majú vplyv na kvalitu každodenného života.

2. V priebehu konania žalovaný uplatnil námietku premlčania nároku žalobkyne (o zaplatenie sumy 7.000 Eur).

3. Nárok na mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. je právom majetkovej povahy a podlieha premlčaniu v zmysle § 106 Občianskeho zákonníka (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 1Cdo/160/2012). O škode, spočívajúcej v sťažení spoločenského uplatnenia, sa teda poškodený dozvie v dobe, keď je možné objektívne realizovať bodové hodnotenie, lebo až vtedy má k dispozícii skutkové okolnosti, z ktorých je možné škodu, resp. jej rozsah zistiť.

4. Žalovaný nároky žalobkyne na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa lekárskeho posudku č. 265/2012 zo dňa 24.02.2012 odškodnil v jej prospech, a

to rozhodnutím zo dňa 06.03.2012 a zo dňa 16.03.2012. Vzhľadom na uvedené žalobkyňa legitímne očakáva, že v predmetnom konaní, v ktorom je jej nárok odvodený od základného bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia (200 bodov), otázka premlčania jej nároku predmetom dokazovania nebude, resp. že záver súdu v otázke námietky premlčania pre ňu nebude negatívny. V prejednávanej veci ide o pracovnoprávny vzťah zamestnankyne, ktorá ochorela závažnou chorobou, dôsledky ktorej sú pre ňu ťaživé, kvalitu jej života významne zhoršili, preto povinnosťou súdu je pristupovať k jej nárokom so zvýšenou starostlivosťou, potrebnou ochranou slabšej strany. Ak teda v inom konaní o náhrade nároku žalobkyne za sťaženie spoločenského uplatnenia (z titulu progresie) žalovaný jej nárok za premlčaný nepovažoval, žalobkyňa aj v predmetnom konaní legitímne očakáva rovnaký záver. Nárok žalobkyne vyplýva z jej sociálnych práv, ktorých garantom je štát, a to prostredníctvom svojich verejnoprávnych inštitútov, medzi ktoré patrí aj žalovaný. V prípade sociálnych práv občanov sa vyžaduje aktivita štátu, resp. jej inštitúcií pri zabezpečení ochrany sociálnych práv občanov, medzi ktoré patrí aj právo na zabezpečenie a odškodnenie zamestnanca v prípade pracovného úrazu a choroby z povolania, ktoré zamestnávateľ ako zodpovedný subjekt poisťuje u žalovaného. Je neprijateľné a v rozpore s dobrými mravmi, aby žalovaný, ktorému bola hlásená choroba z povolania žalobkyne z roku 2002, pri odškodnení jej ďalších nárokov nebol aktívny. Žalobkyňa v čase, keď ochorela na predmetné profesionálne ochorenie, sa z hľadiska zmiernenia ekologických problémov podieľala na plnení úloh štátu, na úseku životného prostredia a ten istý štát - jeho inštitúcia jej odmietne uhradiť škodu, ktorá jej vznikla na zdraví v súvislosti s výkonom práce.

5. S poukazom na uvedené skutočnosti procesný úkon žalovaného, ktorým uplatnil námietku premlčania nároku žalobkyne, je v rozpore s dobrými mravmi.

6. V súvislosti s právnym názorom, uvedeným v bode 71. a 72. odôvodnenia rozsudku (súdu prvej inštancie), súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Trenčín, č.k. 6CoPr 1/2016-483 zo dňa 24.05.2016 vo veci Okresného súdu Prievidza, č.k. 7Cpr/1/2011, s ktorou predmetná vec pred vylúčením na samostatné konanie a pridelením spisovej značky, č.k. 7Cpr 5/2015 bola vedená v spoločnom konaní. V tomto konaní bolo žalobkyňi vyhovené, námietka premlčania nebola uplatnená dôvodne. S poukazom na ustanovenie § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku sporové strany legitímne očakávajú, že ich spor bude rozhodnutý za obdobnej skutkovej a právnej situácie rovnakým spôsobom.

7. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že medzi žalobkyňou a intervenientom na strane žalovaného dňa 29.09.2000, dňa 15.03.2001, dňa 14.03.2002, dňa 24.03.2003 a dňa 26.03.2004 bola uzavretá pracovná zmluva na dobu určitú, resp. do ukončenia lesopestovných prác. Pracovný pomer, ktorý vznikol na základe pracovnej zmluvy zo dňa 14.03.2002, bol skončený uplynutím doby určitej dňa 18.10.2002. Pracovný pomer, ktorý vznikol na základe pracovnej zmluvy zo dňa 26.03.2004, bol skončený uplynutím doby určitej dňa 30.09.2004. Dňa 23.10.2002 žalobkyňi bolo vypracované hlásenie choroby z povolania č. 2647/2002: ochorenie prenosné zo zvierat na ľudí buď priamo alebo prostredníctvom prenášačov, s dátumom zistenia dňa 23.07.2002. Lekárskym posudkom č. 113/2010 zo dňa 18.02.2010, vydaným Nemocnicou s poliklinikou E., so sídlom v Y., Poliklinické oddelenie pracovného lekárstva podľa tabuľky č. IV., položka č. 87 vyhlášky č. 32/1965 Zb. žalobkyňi bolo bodovo hodnotené sťaženie spoločenského uplatnenia počtom bodov 400. V lekárskom posudku je uvedené, že bolo u nej zistené pretrvávajúce symptomatológie choroby z povolania, s nutnosťou ATB terapie, pričom ide o chronické štádium boreliózy (II. štádium). Dňa 07.09.2010 posudkovým lekárom žalovaného pre účely náhrady vykonal kontrolu bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne. Zo zápisnice o vykonanej kontrole vyplýva, že lekársky posudok je správny, avšak podľa zdravotnej dokumentácie jej zdravotný stav bol ustálený už v mesiaci decembri 2003. Následne rozhodnutím č. XXXXXXXXXX zo dňa 05.10.2010 žalovaný, z dôvodu premlčania nároku žalobkyňi, náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia nepriznal. Rozhodnutím č. XXXX-X/XXXX-BA zo dňa 17.01.2011 H. ako odvolací orgán odvolanie žalobkyne zamietol a potvrdil rozhodnutie žalovaného. Krajský súd Trenčín v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí zrušil rozhodnutie č. XXXXXXXXXX zo dňa 05.10.2010 a č. XXXX-X/XXXX-BA zo dňa 17.01.2011 a podľa § 250j, ods. 2 písm. c) O.s.p. vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie s tým, že záver o premlčaní nároku je predčasný. Rozhodnutím č. XXXX-XX/XXXX-PD zo dňa 28.09.2011 žalovaný priznal žalobkyňi náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 800 Eur. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že s poukazom na doručené vyjadrenie D.. C. U., W.., z

Kliniky pracovného lekárstva a toxikológie, Univerzitnej nemocnice D., za ustálenie zdravotného stavu žalobkyne je potrebné považovať dátum, ktorý uviedla D.. Y. E. v posudku o bodovom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia, t. j. 18.02.2010. Rozhodnutím č. XXXX-XX/XXXX-PD zo dňa 25.10.2011 žalovaný priznal žalobkyni zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 6 ods. 2 vyhlášky č. 32/1965 Zb. vo výške 800 Eur.

8. Lekárskym posudkom č. XXX/XXXX zo dňa 24.02.2012, vydaným D., Klinika pracovného lekárstva a toxikológie podľa tabuľky č. IV., položka č. 87 vyhlášky č. 32/1965 Zb. žalobkyni bolo zvýšené bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia o 200 bodov. V lekárskom posudku je uvedené, že v čase jeho vypracovania bola zistená progresia ochorenia - III. štádium poškodenia. Rozhodnutím č. XXXX-XX/XXXX-PD zo dňa 06.03.2012 žalovaný priznal žalobkyni náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 400 Eur. Rozhodnutím č. XXXX-XX/XXXX-PD zo dňa 16.03.2012 žalovaný priznal žalobkyni zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 6 ods. 2 vyhlášky č. 32/1965 Zb. vo výške 400 Eur. Z lekárskej správy I.. D.. T. X. C., W.. zo dňa 21.02.2012 vyplýva, že na základe vyšetrení, realizovaných u žalobkyne počas hospitalizácie (od 06.02.2012 do 21.02.2012) bolo zistené neskoré štádium poškodenia Lymskou boreliózou s dominujúcou encephalopathiou a výrazné pseudoneurasthenické štádium - ťažký stupeň aj s kognitívnymi a mnestickými poruchami, sekundárny únavový syndróm, cephalou. Z prepúšťacej správy Univerzitnej nemocnice D. (vyhotovenej po hospitalizácii, ktorá trvala od 06.02.2012 do 21.02.2012) z časti o psychologickom vyšetrení vyplýva, že psychomotorické tempo žalobkyne je spomalené, má výraznejšie oslabenie mnestických funkcií - narušenie zložky vštiepivosti a výbavnosti, prítomné znaky deteriorácie intelektových funkcií stredného stupňa, sklon k úzkostným rozladám. Podľa lekárskej správy D.. T. Y. od obdobia neskorého štádia poškodenia Lymskou boreliózou u žalobkyne pozoruje výrazné zhoršenie zdravotného stavu. Podľa lekárskej správy D.. I. L. žalobkyňa je liečená pre organickú depresívnu poruchu a organickú emočnú labilitu. Užíva antidepresíva s kombinovaným účinkom pre bolesti hlavy, slabosť, malátnosť, nervozitu, podráždenosť, poruchy s pamäťou, zabúdanie. Uvedené symptómy sú prejavom ochorenia na boreliózu.

9. Z výsluchu svedka D. C. vyplýva, že po roku 2010 zdravotný stav žalobkyne sa zhoršoval. Prehĺbili sa jej problémy so spánkom, s pamäťou. Robí si písomné poznámky, aby nezabudla čo má vybaviť. Pre psychické problémy je v starostlivosti odborného lekára - psychiatra. Svedkyňa D.. Y. E. poukázala na to, že posudok o bodovom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia zo dňa 24.02.2012 po hospitalizácii žalobkyne vystavila Univerzitná nemocnica D.. Z lekárskej správy D.. E. D. zo dňa 06.06.2005 vyplýva, že ide o typický kožný nález, ktorý vzniká po uštipnutí kliešťom. Z písomného vyjadrenia D.. C. U., W.. z Kliniky pracovného lekárstva a toxikológie, Univerzitnej nemocnice D. zo dňa 23.01.2015 vyplýva, že lekársky posudok o zvýšení bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne o 200 bodov vyhotovili po skončení hospitalizácie bez toho, aby o to písomnou formou žiadala. Na obsahu posudku č. 265/2012 zo dňa 24.02.2012 zotrávajú.

10. Zo znaleckého posudku č. 1/2012 I.. D.. T. X. C., W.. vyplýva, že od roku 2010 u žalobkyne došlo k progresii profesionálneho ochorenia (neurologická symptomatika, psychologická symptomatika). Na určenom termíne pojednávania I.. D.. T. X. C., W.. (v priebehu konania na základe jej žiadosti bola vyčiarknutá zo zoznamu znalcov) uviedla, že počas hospitalizácie v Univerzitnej nemocnici D. (od 06.02.2012 do 21.02.2012) pri vyšetreniach u žalobkyne bol zistený už ťažký pseudoneurasthenický syndróm, t. j. oslabenie nervovej sústavy s kognitívnymi poruchami (poruchy osobnosti), s poruchami pamäte s pretrvávajúcimi bolesťami hlavy. Postupom rokov stavy únavy, podráždenosti, bolesti, poruchy pamäte, spánku, vštiepivosti, koncentrácie u nej gradujú. Na základe výsledkov vyšetrení došlo k zvýšeniu bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia o 200 bodov. Ochorenie boreliózou je závažné a nevyliciteľné.

11. Z vypracovaného znaleckého posudku č. 1/2013 D.. N. X. (v priebehu konania na základe jej žiadosti bola vyčiarknutá zo zoznamu znalcov) a z jeho Doplnenia č. 1 vyplýva, že pri hodnotení závažnosti boreliózy sú dôležité klinické príznaky, t. j. subjektívne ťažkosti a zmeny na orgánoch a ich objektivizácia. Stanovenie hladiny protilátok proti borélii v krvi v praxi znamená to, že človek prekonal infekciu boréliou. Následne podľa ich hladiny nemožno jednoznačne hodnotiť aj závažnosť boreliózy ako choroby. V priebehu choroby z povolania u žalobkyne došlo k zhoršeniu zdravotného stavu. Dňa 06.06.2005 pri infektologickom vyšetrení lekár na jej ľavom ramene konštatoval začervenané miesto, typické pre I. štádium boreliózy. Následne bola liečená antibiotikami. Nová infekcia

bola neprofesionálnou boreliózou a mohla prejsť do III. štádia a tiež zhoršiť následky a prejavy už existujúcej choroby z povolania. Po dátume 06.06.2005 preto nemožno u žalobkyne stanoviť sťaženie spoločenského uplatnenia za chorobu z povolania z roku 2002 a ani za jej progresiu, a ani presný podiel, akým sa profesionálna a neprofesionálna infekcia boreliózou po uvedenom dátume (t. j. i v čase 24.02.2012) podieľajú na jej obmedzeniach (trvalých, prechodných) životných úkonov pre jej uplatnenie sa vo sfére osobnej, rodinnej, kultúrnej, športovej.

12. Po vypracovaní znaleckého posudku č. 1/2013 a jeho Doplnení č. 1 k lekárskeму vyšetreniu zo dňa 06.06.2005 žalobkyňa uviedla, že na ľavom ramene mala červené miesto. Je možné, že ju poštípal nejaký hmyz, kliešťa si však neodstraňovala. V prostredí, kde sa kliešte vyskytujú, sa nezdržovala. Postihnuté miesto ju svrbelo, a preto si ho škriabala. Lekár jej predpísal masť. Svedok D. C. sa nevedel vyjadriť, či pred dátumom 06.06.2005 žalobkyňa bola atakovaná kliešťom, resp. ju poštípal nejaký hmyz.

13. V písomnom vyjadrení zo dňa 08.08.2014 znalkyňa uviedla, že z lekárskej správy D.. E. D. zo dňa 06.06.2005 vyplýva, že pred mesiacom bola zaklieštená na ľavom ramene. Na ľavom ramene v čase vyšetrenia mala prítomný erytém (začervenanie) s typickými ECM (chronické migrujúce začervenanie), ktoré sú príznakom I. štádia boreliózy. Podľa uvedeného stavu D.. E. D. stanovil diagnózu: borelióza I. štádia v aktivite a začal ju liečiť štandardným postupom - antibiotikami (Sumamed) v tej istý deň. V lekárskej správe zo dňa 06.06.2005 je uvedené: „pred mesiacom bola zaklieštená na ľavom ramene, asi 3 dni pozoruje v tomto mieste zvýrazňujúci sa erytém“. „SPL: na ľavom ramene je prítomný erytém s typickými príznakmi ECM“. „DG: „Boreliosis - I. štádium v aktivite“. „DOP: zahajujem liečbu Sumamed...“. V lekárskej správe zo dňa 02.07.2014 D.. E. D. uviedol, že „SPL“ znamená: popis lokálneho nálezu, „ECM“: chronické migrujúce začervenanie (začervenanie s centrálnym výbledom a známkami šírenia do periférie na okraji). V prípade, ak by žalobkyňu poštípal iný hmyz, nález by mohol byť rovnaký.

14. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že dňa 23.10.2002 u žalobkyne pod č. 2647/2002 bola hlásená choroba z povolania: ochorenie prenosné zo zvierat na ľudí buď priamo alebo prostredníctvom prenášačov, s dátumom zistenia dňa 23.07.2002. Lekárskym posudkom č. 265/2012 zo dňa 24.02.2012, z titulu progresie ochorenia bolo žalobkyňi dohodované sťaženie spoločenského uplatnenia na 600 bodov, t. j. celkovo o 200 bodov.

15. Žalovaný poukazoval na znalecký posudok D.. N. X. a jeho Doplnenie č. 1, podľa ktorého po dátume 06.06.2005 nemožno u žalobkyne stanoviť sťaženie spoločenského uplatnenia za progresiu choroby z povolania z roku 2002 a ani presný podiel, akým sa profesionálna i neprofesionálna infekcia boreliózou po uvedenom dátume (t. j. i v čase 24.02.2012) podieľajú na jej obmedzeniach (trvalých, prechodných) životných úkonov pre jej uplatnenie sa vo sfére osobnej, rodinnej, kultúrnej, športovej.

16. Podľa písomného vyjadrenia D.. E. D. „ECM“ znamená: chronické migrujúce začervenanie (začervenanie s centrálnym výbledom a známkami šírenia do periférie na okraji). V prípade, ak by žalobkyňu poštípal iný hmyz, nález by mohol byť rovnaký. Z lekárskej správy (nálezu) D.. E. D. však nevyplyva, že žalobkyňa by nevedela uviesť, či ju poštípal kliešť, resp. iný hmyz. Lekárska správa je zrozumiteľná, s jednoznačným údajom: „pred mesiacom bola zaklieštená na ľavom ramene“. Tieto skutočnosti vtedy žalobkyňa uviedla v anamnéze - v popise ochorenia lekárovi a následne ich on napísal do lekárskeho nálezu a stanovil diagnózu: Borelióza I. štádia v aktivite a začal ju liečiť antibiotikami (Sumamed 500mg tabletky). S poukazom na uvedené skutočnosti, tvrdenia žalobkyne, že k novému zakliešteniu nedošlo, považoval súd prvej inštancie za účelové. Tiež liečba nespočívala v predpísaní maste, ale antibiotík. V konaní nebolo preukázané, že by ochorenie, ktoré u žalobkyne bolo diagnostikované dňa 06.06.2005: Borelióza I. štádia, bolo príslušným zdravotníckym zariadením uznané za chorobu z povolania. S poukazom na uvedené skutočnosti, ku dňu vystavenia lekárskeho posudku č. 265/2012, t. j. ku dňu 24.02.2012 žalobkyňa trpela i neprofesionálnou boreliózou.

17. V čase vydania svojich rozhodnutí zo dňa 06.03.2012 a zo dňa 16.03.2012 žalovaný už mal vedomosť o tom, že pri infektologickom vyšetrení v mesiaci júni 2005 bolo zistené, že žalobkyňa bola opätovne atakovaná kliešťom. Uviedol to do žiadosti o vypracovanie znaleckého posudku zo dňa 04.01.2012, adresovanej I.. D.. T. X. C., W.. (žiadosť do spisu založil na pojednávaní dňa 27.01.2012). Pri vydaní rozhodnutia č. XXXX-XX/XXXX-PD zo dňa 06.03.2012 a č. XXXX-XX/XXXX-

PD zo dňa 16.03.2012 vychádzal z posudku č. 265/2012 a rozhodol v prospech žalobkyne. Žalobkyňa tak legitímne očakáva, že ak pri rozhodovaní o jej nárokoch (o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia za dobodovanie o 200 bodov a o zvýšení náhrady podľa § 6 ods. 2 vyhlášky č. 32/1965 Zb.) v inom konaní žalovaný vychádzal z uvedeného posudku (č. 265/2012 zo dňa 24.02.2012), táto otázka (t. j. vydanie posudku č. 265/2012 a jeho obsah) v konaní č. 7Cpr 5/2015 už nebude predmetom dokazovania, resp. že záver súdu v tejto otázke nebude pre ňu negatívny.

18. Pri posudzovaní uplatneného nároku súd prvej inštancie, s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, vychádzal z posudku o zvýšení bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia o 200 bodov, vydaným z titulu progresie profesionálneho ochorenia a zisťoval, či u žalobkyne došlo k zmenám, k ďalším obmedzeniam v spôsobe jej života, alebo k úplnej strate jej aktivít.

19. Žalovaný popieral skutkové tvrdenia žalobkyne s tým, že na ich základe nie je možné predmetný prípad posúdiť ako prípad hodný osobitného zreteľa.

20. Z posudku zo dňa 18.02.2010 vyplýva, že na základe odborného vyšetrenia a následnej konzultácie prípadu na Klinike pracovného lekárstva a toxikológie, Univerzitetnej nemocnice D., u žalobkyne bolo zistené pretrvávajúce symptomatológie choroby z povolania i s nutnosťou opakovanej ATB terapie - chronické štádium profesionálnej boreliózy. Podľa lekárskeho posudku (nálezná časť vypracovaného znaleckého posudku č. 1/2013) pred vydaním posudku zo dňa 18.02.2010 trpela chronickou cephaléou, stavmi únavy (únavový syndróm), slabosti, malátnosti. Zistená u nej bola i encephalopathia a intrapsychická tenzia a s tým spojené poruchy spánku. Podľa lekárskej správy I. D. T. X. C., W. zo dňa 21.02.2012, na základe realizovaných vyšetrení počas hospitalizácie v Univerzitetnej nemocnici D. (od 06.02.2012 do 21.02.2012), u žalobkyne bolo zistené neskoré štádium poškodenia Lymfskou boreliózou už s dominujúcou encephalopathiou a výrazné pseudoneurasthenické štádium - ťažký stupeň aj s kognitívnymi a mnestickými poruchami, prítomný sekundárny únavový syndróm, cephaléa. Následne bol vydaný posudok č. 265/2012 zo dňa 24.02.2012, z obsahu ktorého vyplýva, že u nej bola zistená progresia ochorenia. Uvedené skutočnosti sú podkladom pre záver, že profesionálne ochorenie u žalobkyne progredovalo a nezostalo na úrovni ako v čase vypracovania posudku o bodovom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia zo dňa 18.02.2010. Stav podráždenosti, nervozity, únavy a malátnosti u žalobkyne po roku 2010 sú intenzívnejšie. Prehĺbili sa fázy, počas ktorých v nočných hodinách nespí. Je apatická. Lieky na utlmenie bolesti hlavy užíva častejšie. Pre problémy s pamäťou už pristúpila k vyhotovovaniu poznámok, aby nezabudla, čo má vybaviť. Pri komunikácii s inou osobou stráca sled svojich myšlienok. Pri pohybovaní sa častejšie stráca rovnováhu. Pre problémy psychického charakteru bola nútená vyhľadať odbornú pomoc psychiatra. Užíva antidepresíva. Výkon domácich prác si ešte viac limituje. Svedok D. C. potvrdil, že symptómy, ktorými sa ochorenie boreliózou prejavuje, sa u žalobkyne prehĺbili. Robí si aj poznámky, aby nezabudla, čo má vybaviť. Podľa lekárskej správy D. I. L. trpí i depresívnymi stavmi. I. D. T. X. C., W. počas výsluchu na pojednávaní poukázala na závažnosť ochorenia boreliózou s tým, že pred vypracovaním posudku zo dňa 24.02.2012 dominujúcou u žalobkyne je encephalopathia a výrazné pseudoneurasthenické štádium - ťažký stupeň, prejavujúci sa poruchami osobnosti, pamäte, s pretrvávajúcimi bolesťami hlavy, ktoré a tiež stavy únavy, podráždenosti, koncentrácie, poruchy spánku, gradujú. Žalobkyňa výkon záľub - ručné práce a práce na záhrade, športovú činnosť - bicyklovanie, turistika, spoločenský život - návšteva divadla, kina, zábavy zanechala ešte pred vydaním posudku zo dňa 18.02.2010. Prehĺbili sa však, ako to už bolo uvedené, jej obmedzenia pri výkone domácich prác, keď musí viac oddychovať a následne v týchto činnostiach pokračovať. Kvalita jej každodenného života je ešte viac znížená. Poruchy spánku sa totiž prehĺbili, jej organizmus si tak neoddychne, je počas celého dňa unavená. Má narušené zložky vstievivosti, výbavnosti, deteriorácie (úpadok rozumových schopností) a intelektových funkcií stredného stupňa. Uvedené sa prejavuje i pri komunikácii s okolím, i pri vybavovaní svojich záležitostí. Tento stav vo svojom živote si uvedomuje, z bezmocnosti, že ho nedokáže zmeniť, sa u nej objavili i depresie. Po posúdení celkových okolností prípadu súd prvej inštancie dospel k záveru, že s poukazom na vyššie uvedené zistenia je možné ho vyhodnotiť ako prípad hodný osobitného zreteľa.

21. V čase vystavenia posudku zo dňa 24.02.2012 žalobkyňa trpela aj neprofesionálnou boreliózou. Súd prvej inštancie však vyslovil názor, že pokiaľ výsledky vykonaného dokazovania sú podkladom pre záver, že žalobkyňa trpí profesionálnou i neprofesionálnou boreliózou a podľa znaleckého posudku č. 1/2013 D. N. X. pritom nie je možné stanoviť presný podiel, akým sa tieto ochorenia podieľajú na jej obmedzeniach v životných úkonoch, nemôže to viesť z tohto dôvodu k zamietnutiu

žaloby. Takýto postup zo strany súdu by znamenal odmietnutie spravodlivosti. Preto súd prvej inštancie, aplikujúc ustanovenie čl. 4 ods. 2 Civilného sporového poriadku (kritérium racionálneho zákonodarcu), určil podľa svojej úvahy (úvaha súdu do 30.06.2016 bola upravená v § 136 Občianskeho súdneho poriadku, pričom od 01.07.2016 v Civilnom sporovom poriadku ekvivalent nemá, čo však neznamená, že by súd nemohol postupovať podľa jeho čl. 4 ods. 2 - dotvorenie normy na konkrétny prípad, v žiadnom prípade nie však všeobecne záväznej právnej normy). Základom jeho úvahy je zistenie skutkových okolností, ktoré mu umožnia založiť úvahu na určitom kvantitatívnom posúdení základných súvislostí. Zo znaleckého posudku č. 1/2013 a z jeho Doplnenia č. 1 D.. N. X. vyplýva, že v období od mesiaca októbra 2003 do roku 2006 u žalobkyne príznaky boreliózy boli stabilizované. Zhoršovanie príznakov sa začalo prejavovať v roku 2006 (a pokračovalo i v roku 2012), čo bolo po zistení neprofesionálnej boreliózy. Pokiaľ až v roku 2006 u žalobkyne sa začali zhoršovať príznaky chronického štádia boreliózy, ktoré dovtedy boli stabilizované (nie však prekonané - vyliečené), tak podľa názoru súdu prvej inštancie je možné vyvodiť, že to bolo spôsobené zhoršovaním profesionálnej boreliózy (na čo mala vplyv nová iniciálna infekcia) a aj novou, ale neprofesionálnou infekciou boreliózy a jej možným prechodom už do chronického štádia. Ochorenia sa prelínajú. Pokiaľ by po liečbe, začatej dňa 06.06.2005, došlo k prekonaniu neprofesionálnej boreliózy, a ak by ochorenie na profesionálnu boreliózu zostalo stabilizované tak, ako tomu bolo do roku 2006, tak k zhoršovaniu príznakov chronického štádia by, a to ani v roku 2012, nedošlo.

22. Z hľadiska žalobkyňou uplatneného nároku nebolo možné nechať bez povšimnutia, že na jej obmedzeniach sa podieľala i neprofesionálna borelióza. S poukazom na bod 97, 99, 100 rozsudku (súdu prvej inštancie), symptómy neprofesionálneho ochorenia boreliózou po roku 2010 sa javia rovnaké ako symptómy profesionálneho ochorenia boreliózou, a s tým sú spojené dôsledky vo sférach života. Vzhľadom na obmedzenia žalobkyne, ktoré nastali po roku 2010 v jej každodenných životných úkonoch z profesionálneho ochorenia, s prihliadnutím, že sa na nich podieľala i neprofesionálna borelióza (vplyv iných neprofesionálnych ochorení po roku 2010 preukázaný nebol), súd prvej inštancie zvýšil náhradu o sumu 3.500 Eur.

23. Žalobkyňa ako poškodená už bola odškodnená (právoplatné rozhodnutia a suma priznaná neprávoplatným rozsudkom tamojšieho súdu, č.k. 7Cpr 1/2011 zo dňa 30.03.2017) pre skoršie sťaženie spoločenského uplatnenia, a keďže sa odškodňuje nastávajúce zhoršenie pôvodného poškodenia na zdraví, ktoré sa pri pôvodnom hodnotení nepredpokladalo, odpočíta sa jej zo sumy, ktorá by zodpovedala jej terajšiemu stavu, suma pôvodne z tohto dôvodu priznaná. Žalobkyňa už bola priznaná a vyplatená, alebo priznaná a ešte nevyplatená suma 6.400 Eur (800 Eur plus 800 Eur plus 4.000 Eur plus 400 Eur plus 400 Eur) a spolu so sumou 3.500 eur, ktorú jej súd v predmetnom konaní priznal, by zodpovedala jej terajšiemu stavu. Súd pri rozhodovaní vo veci tiež prihliadol na to, že sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne bolo dohodované o 200 bodov (na 600 bodov), čo je v strede, resp. blízko stredu bodového rozpätia. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 11 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z., § 4 ods. 1, § 5 ods. 2, § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965, § 106 ods. 1, § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 8 ods. 2 písm. a) zákona č. 461/2003, o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, ods. 2, § 262 ods. 1, ods. 2 CSP. K svojmu rozhodnutiu o trovách konania uviedol, že predkladateľ v dôvodovej správe k Civilnému sporovému poriadku uviedol, že v sporovom konaní je kritérium procesného úspechu prvoradým kritériom posudzovania náhrady trov konania, čomu zodpovedá aj systematické začlenenie tohto ustanovenia. Podľa tohto kritéria pritom (porovnaj dôvodovú správu a tiež komentár k § 255 CSP) môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak priznal nárok úspešnej strane, nie však v požadovanej výške. Ide o prípady, keď výška nároku závisí od úvahy súdu. Medzi tieto prípady je možné zaradiť i nároky uplatňované podľa § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb.. V prípade trov právneho zastúpenia potom sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby bude určená z priznanej (nie uplatňovanej) sumy, ako tarifnej hodnoty (zo sumy 3.500 Eur).

24. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný a domáhal sa, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne. Vo svojom odvolaní napadol výroky rozsudku súdu prvej inštancie pod bodom I. a III. Uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) a písm. h) CSP. Zdôraznil, že pre účely tohto konania boli rozhodujúce jednoznačné znalecké závery súdnej znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie choroby z povolania D.. N. X., na ktorých zotrvala aj v Doplnení č. 1 k znaleckému posudku, ako aj v opakovaných písomných vyjadreniach. Uvedená znalkyňa konštatovala, že koncom mesiaca október 2003 bol zdravotný stav

žalobkyne ustálený tak, že bolo možné po prvýkrát hodnotiť sťaženie spoločenského uplatnenia poškodenou položkou č. 87 - následky ostatných prenosných a parazitárnych chorôb počtom bodov 400, t. j. bližšie pri dolnej hranici bodového ohodnotenia. V súvislosti s chorobou z povolania, zistenou dňa 23.07.2002, mohlo byť u žalobkyne ohodnotenú sťaženie spoločenského uplatnenia výlučne v období od mesiaca október 2003 najneskôr do 06.06.2005. Dňa 06.06.2005 bolo zistené nové, neprofesionálne ochorenie boreliózou u žalobkyne, ktoré bolo v tom čase v I. štádiu. Na trvalých následkoch a na sťažení spoločenského uplatnenia žalobkyne sa tak podľa názoru znalkyne podieľa aj nové neprofesionálne ochorenie boreliózou, ako i pôvodné profesionálne ochorenie, pričom ich presný podiel nie je možné stanoviť. Znalkyňa výslovne uviedla, že k zhoršeniu zdravotného stavu žalobkyne došlo v priebehu choroby z povolania. Dňa 06.06.2005 pri infektologickom vyšetrení lekár na jej pravom ramene konštatoval začervenané miesto, typické pre I. štádium boreliózy, následne bola liečená antibiotikami. Nová infekcia bola neprofesionálnou boreliózou a mohla prejsť do III. štádia a tiež zhoršiť následky a prejavy už existujúcej choroby z povolania. Po dátume 06.06.2005 preto nemožno u žalobkyne stanoviť sťaženie spoločenského uplatnenia za chorobu z povolania z roku 2002 a ani za jej progresiu a nemožno ani stanoviť presný podiel, akým sa profesionálna aj neprofesionálna infekcia boreliózou po uvedenom dátume, t. j. v čase 24.02.2012 podieľajú na jej obmedzeniach (trvalých, prechodných), životných úkonoch, pre jej uplatnenie sa vo sfére osobnej, rodinnej, kultúrnej a športovej. Nie je možné v tejto súvislosti s chorobou z povolania, zistenou dňa 23.07.2002, vydať žiadny lekárske posudok o sťažení spoločenského uplatnenia. Ďalej uviedol, že súd rozhodoval v tomto konaní o mimoriadnom zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na základe lekárskeho posudku zo dňa 24.02.2012, vystaveného takmer po siedmich rokoch od tohto dátumu. Na trvalých následkoch a na sťažení spoločenského uplatnenia žalobkyne sa tak podieľajú profesionálne, ako aj neprofesionálne ochorenie na boreliózu a ich presný podiel nie je možné stanoviť. Vzhľadom na znalecké zistenia znalkyne D.. N. X., ktoré súd považoval za vecne správne, na posudky o sťažení spoločenského uplatnenia vydané po tomto dátume, a teda aj lekárske posudok o sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 24.02.2012, na základe ktorého sa žalobkyňa domáhala mimoriadneho zvýšenia náhrady, súd nemal vôbec prihliadať. Znalecký posudok zo dňa 24.02.2012 bol vydaný v rozpore s vyhláškou č. 32/1965 Zb., pretože v tomto čase nemal byť vôbec vydaný. Žalobkyňa nemohol vzniknúť v súvislosti s týmto posudkom nárok na mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, a to z dôvodu, že z bezprávia nemôže vzniknúť právo. Na tomto závere nič nemení ani to, že žalobkyňa bolo vyplatené základné odškodnenie, pretože znalecké závery boli známe až v súvislosti s týmto konaním o mimoriadne zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Rozhodnutie súdu prvej inštancie preto vyznieva nielen účelovo, ale aj špekulatívne, nakoľko závery znalkyne D.. N. X. nespochybnil a považoval ich za správne, napriek tomu ich nerešpektoval. Z tohto dôvodu považoval rozsudok za nezákonný. Vytýkal súdu prvej inštancie i rozhodnutie o trovách konania, keď žalobkyňa sa domáhala zaplata sumy 7.000 Eur za mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, rozsudkom súdu prvej inštancie jej bola priznaná suma vo výške 3.500 Eur, bola teda úspešná iba v rozsahu 50 %, a preto je rozhodnutie o trovách konania nesprávne.

25. Žalobkyňa vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že žalovaný opakovane uvádza, že u nej došlo k poštípaniu kliešťom počas jej dovolenky, čo možno posudzovať ako neprofesionálne ochorenie, pričom z výsluchu D.. D. vyplýva, že aj pri poštípaní iným hmyzom mohli byť príznaky podobné ako pri poštípaní kliešťom. Poukázala na vyjadrenie znalkyne D.. X., ktorá v znaleckom posudku na strane 27 priznala, že nová infekcia boreliózou mohla zhoršiť následky a prejavy už existujúcej boreliózy. Preto tvrdenie žalovaného, že u nej išlo o neprofesionálne ochorenie, je nepreukázané a právne bezvýznamné. Pokiaľ žalovaný konštatuje, že vôbec nemal byť vydaný posudok o sťažení spoločenského uplatnenia, je jeho záver absolútne nesprávny a nelogický, nakoľko tento posudok bol vydaný po zhoršení jej zdravotného stavu v súlade s vyhláškou č. 32/1965 Zb. a správnosť posudku potvrdil aj sám žalovaný tým, že jej vyplatil zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 6 ods. 2 vyhlášky č. 32/1965 Zb. Závery súdnej znalkyne D.. X., že znalecký posudok nemal byť vôbec vydaný, sú právne bezvýznamné, pretože ide o otázku právnou, ku ktorej sa znalec nemá právo vyjadrovať. Zdôraznila, že jej zdravotný stav sa neustále zhoršuje, čo bolo nesporne a jednoznačne preukázané lekárske správy a vyjadreniami, a to predovšetkým lekárov z D. - D.. X. C., W. a D. U., pričom v dôsledku zhoršovania jej zdravotného stavu je jej každodenný život a kvalita obmedzené, čo bolo nesporne aj v konaní preukázané. Za správne považovala i rozhodnutie súdu prvej inštancie o trovách konania a domáhala sa i priznania trov konania v odvolacom konaní.

26. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalobkyne uviedol opätovne, že za významné v danej veci považuje závery súdnej znalkyne D.. N. X. uvedené v jej znaleckom posudku a v Doplnení č. 1 k znaleckému posudku, v ktorom dospela k záveru, že zdravotný stav žalobkyne bol ustálený v októbri 2003, kedy bolo možné hodnotiť jej sťaženie spoločenského uplatnenia a najneskôr mohol byť takýto znalecký posudok podaný dňa 06.06.2005, nakoľko 06.06.2005 bolo u žalobkyne zistené nové neprofesionálne ochorenie na boreliózu v I. štádiu a nie je možné rozlíšiť, ako sa na trvalých následkoch a sťaženi spoločenského uplatnenia žalobkyne podieľajú profesionálne a neprofesionálne ochorenie na boreliózu, preto presný podiel nie je možné stanoviť. Opakoval opätovne závery zo znaleckého posudku D.. N. X..

27. Intervenient sa k podanému odvolaniu, ani vyjadreniam žalobkyne a žalovaného, ktoré mu boli doručené, písomne nevyjadril.

28. Krajský súd preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutých výrokoch (prvý výrok a tretí výrok) potvrdiť ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP.

29. Rozsudok súdu prvej inštancie nebol odvolaním žalovaného spochybnený vo výroku, ktorým súd prvej inštancie žalobu v prevyšujúcej časti zamietol (druhý výrok). V tomto výroku rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť a odvolací súd sa ho nedotýkal.

30. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní žalovaným vo veci samej vznesené a v celom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, vyhodnotil podrobne dôkazy v konaní vykonané a významné pre rozhodnutie v danej veci, každý jednotlivito a všetky vo vzájomnej súvislosti, odôvodnil, z akých dôvodov, a ktoré tvrdenia strán sporu mal za preukázané, a ktoré nie, uviedol svoje skutkové zistenia, ktoré z dokazovania vyplynuli a na vec aplikoval správne právne predpisy, ktoré i správne vyložil. Rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám ustanovenia § 220 CSP. Námietky žalovaného, uvedené v podanom odvolaní, ktoré boli totožné ako pred súdom prvej inštancie, a s ktorými sa súd prvej inštancie dôsledne vysporiadal, preto nemohli privodiť zmenu napadnutého rozsudku. Ani v odvolacom konaní neboli preukázané, ani tvrdené také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z tohto dôvodu si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a v podrobnostiach na ne v zmysle § 387 ods. 2 CSP poukazuje.

31. Odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie je možné v zmysle § 365 CSP odôvodniť len okolnosťami uvedenými v citovanom zákonnom ustanovení pod písm. a) až h).

32. Žalovaný uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP - súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP - rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

33. Podstata odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania. Dôsledkom potom je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú, alebo neboli stranami sporu prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplynuli z prednesov strán sporu. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, je potreba považovať taký výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktoré nezodpovedajú postupu podľa ust. § 191 CSP. Podľa citovaného zákonného ustanovenia hodnotí súd dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivito a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli strany sporu. Nesprávne hodnotenie dôkazov možno vytknúť súdu prvej inštancie v prípade, ak by zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývajú, ani inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje citovaným zákonným ustanoveniam. Týmto odvolacím dôvodom možno napadnúť výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, ktorého správnosť je možné vyvodiť zo spôsobu, ako k nemu dospel. Ak nie je možné súdu v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné polemizovať s jeho skutkovými závermi.

34. Žalovaný v podanom odvolaní predovšetkým vytykal súdu prvej inštancie, že nevychádzal zo záverov súdnej znalkyne D.. N. X., ktoré vo svojom rozsudku uviedol, nespochybnil ich a napriek tomu ich nerešpektoval.

35. Odvolací súd zdôrazňuje, že aj znalecký dôkaz, vrátane znaleckého posudku a odborných vyjadrení znalcov, znaleckých organizácií, resp. iných odborných autorít podliehajú sudcovskému hodnoteniu dôkazov podľa § 191 CSP. Oproti iným dôkazom je tu však pri hodnotení podstatný rozdiel, nakoľko pri hodnotení všetkých ostatných dôkazov môže súd hodnotiť ich obsah z pohľadu, či je pre súd daný jeho všeobecnou skúsenosťou a znalosťou logického myslenia, pri znaleckom posudku, resp. odbornom vyjadrení súd hodnotí len vierohodnosť osoby znalca a logičnosť správ, ktoré podáva. Znalecký posudok možno hodnotiť len nepriamo tým, že sa skúma, či odôvodnenie posudku je v súlade so všeobecnými skúsenosťami a poznatkami, či je odôvodnenie logické, a či znalec prihliadol ku všetkému, čo mu bolo predložené. Súd nemôže teda hodnotiť obsah znaleckého posudku po stránke jeho správnosti z hľadiska odboru, pre ktorý bol znalec ustanovený, pretože pre takéto hodnotenie nemá potrebné a náležité odborné znalosti. Voľné hodnotenie znaleckého dôkazu súdom môže teda spočívať len v tom, či sa znalec javí v konkrétnom prípade ako vierohodný, či jeho odôvodnenie znaleckého posudku zodpovedá pravidlám logického myslenia, a či znalec vychádza zo skutkových okolností danej veci. Ak má súd v tomto smere nejaké pochybnosti, odstráni ich tým, že znalcovi uloží, aby vec riadne vysvetlil v doplnku znaleckého posudku, a to v ústnom, prípadne písomnom, alebo ustanoví nového znalca. Ustanovenie ďalšieho znalca v danej veci by prichádzalo do úvahy i v prípade, že v záveroch znalca sú rozpory, ktoré sa mu nepodarilo odstrániť, alebo pri hodnotení znaleckého posudku súd zistí, že znalec neprihliadol ani v doplnení znaleckého posudku, resp. kontrolnom znaleckom posudku na predložené skutočnosti.

36. Odvolací súd nezistil v súvislosti s hodnotením znaleckého dokazovania v danej veci také nedostatky, ktoré by mohli byť dôvodom pre záver o nesprávnom hodnotení dôkazov súdom prvej inštancie, a tým opodstatnenosti citovaného odvolacieho dôvodu. Súd prvej inštancie správne hodnotil znalecký posudok D.. X., tak ako je uvedené v bode 34 tohto odôvodnenia a uzavrel, že v čase vystavenia lekárskeho posudku č. 265/2012 zo dňa 24.02.2012 žalobkyňa trpela profesionálnou i neprofesionálnou boreliózou, pričom nie je možné stanoviť presný podiel, akým sa tieto ochorenia podieľajú na obmedzeniach v životných úkonoch žalobkyne. Tento záver je totožný so záverom D.. X.. Následne však súd prvej inštancie v rámci právneho hodnotenia uvedenej zistenej skutočnosti zaujal názor, že zamietnutie žaloby len z uvedeného dôvodu by znamenalo odmietnutie spravodlivosti žalobkyne. Zdôraznil, že zo znaleckého posudku č. 1/2013 a z jeho Doplnenia č. 1 D.. N. X. vyplýva, že v období od mesiaca októbra 2003 do roku 2006 u žalobkyne príznaky boreliózy boli stabilizované, neboli však vyliečené. Zhoršovanie príznakov sa začalo prejavovať v roku 2006 a pokračovalo i v roku 2010 a v roku 2012, čo bolo po zistení neprofesionálnej boreliózy. Pokiaľ až v roku 2006 u žalobkyne sa začali zhoršovať príznaky chronického štádia boreliózy, je možné vyvodiť, že to bolo spôsobené zhoršovaním profesionálnej boreliózy (na čo mala vplyv nová iniciálna infekcia) a aj novou, ale neprofesionálnou infekciou boreliózy a jej možným prechodom už do chronického štádia. Ochorenia sa prelínajú. Pokiaľ by po liečbe začatej dňa 06.06.2005 došlo k prekonaniu neprofesionálnej boreliózy, a ak by ochorenie na profesionálnu boreliózu zostalo stabilizované tak, ako tomu bolo do roku 2006, tak k zhoršovaniu príznakov chronického štádia by, a to ani v roku 2012, nedošlo. Symptómy neprofesionálneho ochorenia boreliózou po roku 2010 sa javia rovnaké ako symptómy profesionálneho ochorenia boreliózou a s tým sú spojené dôsledky vo sférach života. Pokiaľ v znaleckom posudku D.. X. konštatovala, že po roku 2006 sa príznaky boreliózy začali u žalobkyne zväzňovať, čím odôvodňovala to, že žalobkyňa ochorela na neprofesionálnu boreliózu, ktorou sa jej ochorenie dostalo do III. štádia. Treba však uviesť, že aj pred týmto obdobím sa vyskytovali u žalobkyne subjektívne ťažkosti, ktoré sú konštatované pri odborných vyšetreniach žalobkyne - bolesti hlavy, únava (únavový syndróm), konštatovaný pseudoneurastenický syndróm (neurologické vyšetrenie 05.02.2003). Pritom uvedené subjektívne ťažkosti udávala žalobkyňa aj po dátume 06.06.2005. Závery lekárskeho vyšetrenia však vždy vyzneli ako Borreliosis - II. štádium, stav po liečbe s pretrvávaním subjektívnych ťažkostí.

37. Je teda evidentné, že žalobkyňa nikdy nebola vyliečená z profesionálnej choroby - boreliózy, ktorá sa v našich podmienkach vyskytuje vo forme neuroboreliózy - teda onemocnenie atakujúce spirochetami nervový systém človeka. Liečba je veľmi náročná a špecifická, keďže je potrebné zneškodniť všetky štádiá vývinu infekčných baktérií, ktoré sa zvyčajne „schovávajú“ v miestach v tele človeka,

kam sa nedostanú molekuly antibiotík - hematolikorová štrbina a po skončení ATB liečby znova napadajú celý organizmus. Nie je cieľom krajského súdu viesť diskusiu o probléme liečby neuroboreliózy, ktorou evidentne trpí žalobkyňa, keď problematiku liečby tohto onemocnenia podrobne opísali odborné autority zo špecializovaného pracoviska Kliniky pracovného lekárstva a toxikológie Univerzitnej nemocnice Martin, ktoré patrí medzi špecializované pracoviská podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a zhodne konštatovali, že k ustáleniu zdravotného stavu žalobkyne, ktoré umožňuje hodnotiť sťaženie jej spoločenského uplatnenia, je dátum vyhotovenia lekárskeho posudku o bodovom hodnotení - 24.02.2012.

38. Vzhľadom na uvedené je potom skutkový záver o základe nároku žalobkyne správny, je v súlade s výsledkami dokazovania a názor žalovaného, že bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne bolo možné len do 06.06.2005 a znalecký posudok zo dňa 24.02.2012 bol preto vydaný v rozpore s vyhláškou č. 32/1965 Zb., nemôže obstať, nakoľko nie je správny.

39. Na obmedzenia žalobkyne, ktoré nastali po roku 2010 v jej každodenných životných úkonoch z profesionálneho ochorenia, s prihliadnutím, že sa na nich podieľala i neprofesionálna borelióza, súd prvej inštancie prihliadol a zvýšil náhradu o sumu 3.500 Eur (uplatnený nárok bol 7.000 Eur), ktoré rozhodnutie sa javilo ako spravodlivé. A to i s prihliadnutím na rozhodnutia žalovaného, ktoré jej priznali náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa lekárskeho posudku č. 265/2012 za 200 bodov (400 Eur) ako i zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 100 % (400 Eur), ako i rozhodnutia súdov v konaní vedenom na tamomšom súde pod sp. zn. 7Cpr/1/2011 (právoplatne priznané zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia do roku 2010 vo výške 4.000 Eur).

40. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na základné ústavné princípy, na ktorých je založený náš právny poriadok, ktorými okrem súdom prvej inštancie uvedeného princípu spravodlivosti je i princíp proporcionality (princíp primeranosti, rozumnosti - „zdravého rozumu“), princíp právnej istoty a z neho vyplývajúci princíp dôvery v právo, princíp predvídateľnosti práva (rozhodnutia), princíp legitímneho očakávania.

41. Princíp právnej istoty je východiskovým princípom konštantne judikovaným Ústavným súdom Slovenskej republiky, na ktorom spočíva i Civilný sporový poriadok (Čl. 2). Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Ak sa spor na základe prihliadnutia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu.

42. Odvolací súd preskúmaním obsahu spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa uvedenými zásadami dôsledne riadil. Pokiaľ sám žalovaný uznal nárok žalobkyne vydaním svojich rozhodnutí (o základnom nároku i o jeho zvýšení) a v obdobnom spore za predchádzajúce obdobie (avšak už po vzniku nielen ochorenia žalobkyne profesionálneho, ale i neprofesionálneho) bolo súdmi právoplatne priznané žalobkyni plnenie zo strany žalovaného (sp. zn. 7Cpr/1/2011), bolo by porušením princípu právnej istoty a legitímnych očakávaní žalobkyne v danej veci, pokiaľ by jej žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá. Odvolací súd si je vedomý zásady, že súdne rozhodnutie, ani rozhodnutia žalovaného nemajú všeobecnú záväznosť (iudex ius dicit inter partes). Napriek tomu je toho názoru, že by bolo porušením princípu právnej istoty a legitímnych očakávaní žalobkyne, pokiaľ by došlo k zamietnutiu jej žaloby len z dôvodov uvádzaných žalovaným v podanom odvolaní (nie je možné vykonať bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne z dôvodu, že na jej zhoršenom zdravotnom stave sa podieľa profesionálna i neprofesionálna borelióza, ktorých podiel na zhoršenom zdravotnom stave nie je možné určiť), s ktorými sa súd prvej inštancie správne vysporiadal vo svojom rozhodnutí.

43. Z týchto dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP daný nebol.

44. Žalovaný uplatnil v podanom odvolaní aj odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP a dôvodil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

45. Odvolací dôvod v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP spočíva v mylnej aplikácii (výkladu) právnej normy na zistený skutkový stav alebo použitie právnej normy, ktorú na zistený skutkový stav vôbec nemožno aplikovať, ako aj posúdenie predbežných otázok, otázok žalovateľnosti nároku a dodržiavanie procesných predpisov, upravujúcich otázky, ktoré majú vplyv na správnosť rozhodnutia vo veci samej.

46. Žalovaný v podanom odvolaní síce citovaný odvolací dôvod uplatnil, z obsahu jeho podania však nevyplýva, v čom má spočívať nesprávne právne posúdenie veci, neuvádza žiadne zákonné ustanovenie, ktoré nemalo byť použité, resp. iné zákonné ustanovenie, ktoré použité mať byť bolo a súd prvej inštancie ho nepoužil. Odvolací súd preskúmaním danej veci konštatuje, že súd prvej inštancie právne vec posúdil podľa ustanovení § 4 ods. 1, § 5 ods. 2, § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb., § 11 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. premlčanie posúdil v zmysle ust. § 106 ods. 1, § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka (proti tomuto záveru odvolanie nesmeruje), § 8 ods. 2 písm. a) zákona č. 461/2003 Z. z. Odvolací súd sa v celom rozsahu s jeho právnym hodnotením stotožňuje a konštatuje, že odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP daný nebol.

47. Žalovaný považoval za nesprávne právne posúdenie aj nárok na náhradu trov konania, ktorú súd prvej inštancie priznal proti nemu v prospech žalobkyne v rozsahu 100%. Žalovaný vytýkal nesprávnu interpretáciu ustanovenia § 255 CSP o náhrade trov konania a poukázal na to, že právna úprava v CSP nemá obdobnú právnu úpravu ako v skoršom procesnom predpise - ustanovenie § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (O.s.p.).

48. Uvedená námietka žalovaného v prejednávanej veci neobstojí a v tejto otázke je rozhodnutie súdu prvej inštancie správne a zákonné a zodpovedá právnej úprave v ust. § 255 ods. 1 CSP a jej interpretácii, ktorú uviedli autori CSP - vid' Civilný sporový poriadok, komentáre pod vedením doc. JUDr. Marka Števéčka, PhD., vydalo Nakladateľství C.H.Beck v Prahe v roku 2016. Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie obdobné ustanoveniu § 142 ods. 3 O.s.p., ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis k ustanoveniu § 142 ods. 2 CSP.

49. Zásadu úspechu vo veci je potrebné uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. V prípade náhrady trov konania v plnej výške patrí žalobcovi náhrada trov konania iba z prísúdenej sumy (nie zo sumy žalovanej).

50. Vzhľadom na uvedené, je potom rozsudok okresného súdu vecne správny aj vo výroku o nároku na náhradu trov konania v prospech žalobkyne.

51. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalobkyni bol priznaný nárok proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. O výške trov odvolacieho konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

52. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).